

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Petru Moraru, Ghenadie Nicolaev, Constantin Alerguș și Nadejda Toma,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare prin care se solicită casarea sentinței Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2012, deciziilor Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 aprilie 2013 și Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 16 ianuarie 2014, declarat de avocatul Ion Vizdoga în numele condamnatului

Chirica Lilian Gheorghe, născut la 06 mai 1978, originar și domiciliat în mun. Chișinău, s. Ghidighici, str. Ștefan Neaga 15.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.08.2010 - 27.04.2012;

Instanța de recurs ordinar: 08.10.2012- 12.04.2013.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2012, **Chirica Lilian** a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. art. 42 alin. (2), (4), (5), 284 alin.(1) Cod penal, la 10 ani închisoare;

- art. art. 42 alin. (2), (4), 189 alin.(6) Cod penal, la 10 ani închisoare;

- art. art. 26, 42 alin. (4), 145 alin.(2) lit. i), p) Cod penal, la 13 ani 4 luni închisoare.

În baza art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate i-a fost stabilită pedeapsa de 18 ani închisoare.

În baza art.85 Cod penal, pentru concurs de sentințe, prin cumul parțial al termenului neexecutat stabilit prin sentința Judecătoriei Centru, mun.Chișinău din 27.12.2007, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 20 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

1.1. Prin aceeași sentință au fost condamnați și **Moscalciuc Vladimir, Platon Vitalii, Telipiz Mihail, Nazarenco Iuri, Melenciuc Sergiu, Bologa Oleg, Dolghii Igor, Vatav Sergiu, Cojan Vitalie, Dodon Aureliu**, însă în privința acestora hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *în fapt* că, **Chirica Lilian** a contribuit în calitate de autor, instigator și complice la crearea și conducerea organizației criminale, în următoarele circumstanțe:

V.Moscalciuc, alias „Machena”, avînd intenția să creeze o comunitate criminală stabilă, care să activeze o perioadă îndelungată de timp, cu un înalt grad de organizare și să coordoneze cu acțiunile acesteia, începînd cu anul 2001 a atras de partea sa mai mulți partinitori și a format organizația criminală cu denumirea „Machena”, compusă din reuniuni de grupări criminale cu o construcție ierarhică și cu o concepție unică de activitate, divizînd între membrii organizației criminale funcțiile de asigurare și administrare a intențiilor criminale ale acestei asociații, în scopul de a influența activitatea instituțiilor penitenciare și a persoanelor fizice, stabilind scopurile activității, și anume culegerea în prealabil a informației despre potențialele victime, dirijînd în asemenea mod activitatea de acumulare a mijloacelor financiare și materiale a organizației, săvîrșirea infracțiunilor de șantaj, precum și a altor infracțiuni, cu scopul de a crea fonduri bănești pentru organizație și pentru susținerea condamnaților în instituțiile penitenciare întru atragerea acestora pe viitor în componența asociației criminale create.

Organizația criminală „Machena” își desfășura activitatea criminală atît în penitenciarele țării, cît și în afara lor, avînd în componență gruparea criminală din Penitenciarul nr.16, sub conducerea condamnatului L.Chirica, alias „Lilic”, căruia i se supuneau membrii grupului S.Melenciuc, alias „Durcheșa”, S.Marcovțev, alias „Marchela”, M.Telipiz, alias „Motan”, V.Cojan, alias „Repa”, Iu.Nazarenco, alias „Figura”, O.Bologa, alias „Ruli”, A.Dodon, alias „Student” și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală; gruparea criminală din Penitenciarul nr.13, sub conducerea condamnatului Ig.Dolghii, alias „Bunu” și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală; gruparea criminală din Penitenciarul nr.11, sub conducerea condamnatului S.Balan, alias „Senea”, ulterior sub conducerea lui V.Platon, alias „Said”, căruia i se supuneau la acel moment membrii grupului criminal: S.Vatav, alias „Biveni” (anterior conducătorul grupării criminale din IP-4) și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, precum și alte grupări criminale nestabilite.

De asemenea, V.Moscalciuc a întreprins măsuri cu scopul de a repartiza sferile de influență între grupările criminale, înzestrarea cu mijloace de telecomunicații pentru asigurarea și executarea intențiilor criminale, iar pentru a mări numărul de membri ai asociației criminale a lansat procesul de recrutare și angajare a persoanelor noi, care conștientizau apartenența lor la asociația criminală și au dat acordul de a participa la aceasta, în continuare desfășurînd o activitate criminală în vederea realizării scopurilor grupărilor criminale indicate.

2.1.1. Astfel, la indicația lui V.Moscalciuc, dată prin intermediul lui L.Chirica (conducătorul grupării criminale din IP-16), care avea și rolul de „polojeneț” sau supraveghetor, precum și fiind responsabil de acumularea mijloacelor financiare, urmărind intenția sustragerii bunurilor de la condamnatul L.Pleşca, întru acumularea mijloacelor financiare pentru susținerea materială a persoanelor din penitenciare și atragerea lor de partea organizației criminale „Machena”, împreună cu S.Melenciuc și o persoană în privința căruia procesul penal a fost disjuns în procedură separată, care erau membrii grupării criminale din IP-16 Pruncul, îndeplinind indicațiile primite, de la începutul lunii august 2009 și pînă la 18.08.2009, au cerut de la condamnatul L.Pleşca, prin amenințare și aplicarea violenței periculoase, bani în sumă de 1850 euro și un

telefon mobil "Nokia N 95" la prețul de 520 euro, echivalentul a 38722 lei, cauzându-i totodată și leziuni corporale medii.

2.1.2. Tot la indicația lui V.Moscalciuc, dată lui L.Chirica (conducătorul grupării criminale din IP-16), care avea și rolul de „polojeneț” sau supraveghetor pe IP-16, precum și fiind responsabil de acumularea mijloacelor financiare, urmărind intenția sustragerii bunurilor de la condamnatul V.Zastavnețchi, întru acumularea mijloacelor financiare pentru susținerea materială a persoanelor din penitenciare și atragerea lor de partea organizației criminale „Machena”, de la începutul lunii februarie 2009 pînă la 11.02.2009, au cerut de la acesta prin amenințare cu aplicarea violenței și ulterior au primit 1000 dolari SUA, echivalentul a 10539,8 lei.

2.1.3. Tot la indicația lui V.Moscalciuc, dată prin intermediul lui L.Chirica (conducătorul grupării criminale din IP-16), care avea rol de „polojeneț” pe instituția dată, lui S.Melenciuc, care avea rol de „smotreașii” pe secția psihoneurologie din IP-16, lui O.Bologa, care avea rol de „smotreașii” pe secția tuberculoză și jocurile de hazard din IP-16, lui A.Dodon, care a îndeplinit temporar rolul de „smotreașii” pe secția tuberculoză în lipsa lui O.Bologa și care fiind responsabili de acumularea mijloacelor financiare, urmărind intenția sustragerii bunurilor de la S.Marcovțev, întru acumularea mijloacelor financiare pentru susținerea materială a persoanelor din penitenciare și atragerea lor de partea organizației criminale „Machena”, aproximativ din luna august 2008 și pînă la finele lunii octombrie 2009, au cerut de la condamnatul S.Marcovțev prin amenințare cu aplicarea violenței periculoase, cu moartea și aplicînd violența, mijloace bănești în sumă de 46500 lei și cartele de reîncărcare SIM, obținînd ulterior bani în sumă totală de 20000 lei și o cartelă de reîncărcare SIM în sumă de 500 lei, cauzându-i totodată și dureri fizice.

2.1.4. Tot la indicația lui V.Moscalciuc, dată prin intermediul lui L.Chirica (conducătorul grupării criminale din IP-16), care avea rol de „polojeneț” pe instituția dată, lui Ig.Dolghii (reprezentant al grupării criminale din IP-13), care avea rolul de „smotreașii” pe secția medicală, lui S.Balan, ulterior lui V.Platon, care aveau rol de „smotreașii” pe IP-11, și care fiind responsabili de acumularea mijloacelor financiare, urmărind intenția sustragerii bunurilor de la condamnatul M.Mocanu, întru acumularea mijloacelor financiare pentru susținerea materială a persoanelor din penitenciare și atragerea lor de partea organizației criminale „Machena”, împreună cu membrii grupărilor criminale nominalizate O.Bologa, M.Telipiz, V.Cojan, Iu.Nazarenco, S.Vatav, aproximativ din luna iunie 2008 și pînă la 19.09.2010, au cerut de la condamnatul M.Mocanu prin amenințare cu aplicarea violenței periculoase, cu moartea și aplicînd violența, mijloace bănești în sumă de 20410 lei, cartele de reîncărcare SIM, țigări, ceai și alte produse alimentare, primind ulterior bani în sumă totală de 4350 lei, cauzându-i totodată vătămări corporale medii.

2.1.5. Tot la indicația lui V.Moscalciuc, dată lui L.Chirica (conducătorul grupării criminale din IP-16), care avea rol de „polojeneț” pe instituția dată și fiind responsabil de acumularea mijloacelor financiare, știind că condamnatul N.Savițchi, este împotriva legilor nescrise ale organizației criminale conduse de către el, precum și a colectării mijloacelor bănești, produselor alimentare și altor bunuri pentru susținerea organizației criminale, a pregătit omorul acestuia, întru neadmiterea răspîndirii ideilor date printre deținuți.

În drept, instanța de fond a încadrat faptele inculpatului L. Chirica în baza **art. art.42 alin.(2), (4), (5), 284 alin.(1) Cod penal**, pe semnele: crearea și conducerea unei organizații criminale, întemeierea unei astfel de organizații și organizarea activității ei, căutarea și angajarea de membri în organizația criminală, crearea de fonduri bănești și de altă natură pentru susținerea lor financiară și a activității criminale a organizației, coordonarea planurilor și acțiunilor criminale cu alte grupuri criminale.

2.2.1. Tot el, *Chirica Lilian*, a săvârșit șantajul în privința lui *Pleșca Leonid*, în interesul organizației criminale „Machena”, în următoarele circumstanțe:

Aproximativ în a doua decadă a lunii august 2009 V.Moscalciuc, aflându-se și ispășind pedeapsa penală în IP-16 din com.Pruncul, mun.Chișinău și știind de faptul că în luna iulie 2009 în instituția dată a fost îndreptat pentru acordarea asistenței medicale deținutul L.Pleșca, unul din protejații deținutului R.Uruzbiev, cu care se afla în relații de conflict, a hotărât să ceară și să primească prin amenințare cu moartea de la L.Pleșca bani și alte bunuri materiale.

În scopul realizării intenției sale criminale, V.Moscalciuc, folosind autoritatea sa criminală și influența asupra deținuților, a atras mai întâi în activitatea sa criminală pe deținutul L.Chirica, persoană de încredere a sa în Penitenciarul nr.16, responsabil să urmărească îndeplinirea tuturor indicațiilor sale, poruncindu-i să îndeplinească intenția criminală planificată în timpul deținerii lui L.Pleșca în IP-16, iar L.Chirica la rândul său i-a atras pentru participare la săvârșirea șantajului pe deținuții S.Melenciuc și persoana în privința căruia procesul penal a fost disjuns în procedură separată.

Astfel, de la începutul lunii august 2009, V.Moscalciuc, împreună și prin înțelegere prealabilă cu condamnații L.Chirica, S.Melenciuc și persoana în privința căruia procesul penal a fost disjuns în procedură separată, sub pretextul că L.Pleșca nu a restituit 350 euro și un telefon mobil de model „Nokia N 95” la prețul de 520 euro pentru acoperirea cheltuielilor din fondul special al organizației criminale conduse de V.Moscalciuc, formată în urma pierderii a două telefoane mobile care i-au fost încredințate acestuia de către ei, și ridicate în urma perchezițiilor efectuate de către administrația IP-16, i-au cerut ultimului prin amenințare cu moartea, bani în sumă de 1500 euro, destinați pentru fondul bănesc în așa-zisul „obșec”, 350 euro și un telefon mobil de model „Nokia N 95” la prețul de 520 euro pentru folosința comună.

Conștientizând faptul că prin amenințare cu aplicarea violenței și cu moartea, nu-l vor impune pe L.Pleșca să transmită suma de bani și bunurile materiale cerute, la 14.08.2009, L.Chirica și persoana în privința căruia procesul penal a fost disjuns în procedură separată, continuând acțiunile sale criminale conform planului elaborat în comun cu V.Moscalciuc, au pătruns în palata nr.4 din secția psihoneurologie, unde se deținea L.Pleșca și l-au atacat strangulându-l cu un cablu din care au făcut un laț și i-au demonstrat că amenințarea cu moartea este destul de reală în cazul dacă nu va îndeplini cerințele lor de transmitere a sumei de 1850 euro și telefonului mobil de model „Nokia N 95” la prețul de 520 euro.

Înțelegând faptul că condamnații V.Moscalciuc, L.Chirica, S.Melenciuc și persoana în privința căruia procesul penal a fost disjuns în procedură separată vor continua acțiunile violente în privința sa, precum și că persistă pericolul de a fi omorât, condamnatul L.Pleșca s-a adresat la 14.08.2009 cu o cerere oficială către colaboratorii IP-16, V.Ixari și Gh.Bunescu, solicitând a fi izolat imediat conform prevederilor art.225 Cod de executare. La rândul său, aceștia din urmă, fiind în cîrdășie cu condamnatul

V.Moscalciuc, care în IP-16 și în toate penitenciarele R.Moldova deține cea mai mare influență asupra condamnaților, avînd statutul criminal de „hoț în lege”, și care asigura în favoarea administrației IP-16, precum și al administrației tuturor penitenciarelor de pe teritoriul țării, comportamentul corespunzător a condamnaților în scopul evitării dezorganizării activității penitenciarelor, în mod intenționat i-au creat posibilitatea de a-și materializa intențiile criminale în privința lui L.Pleşca, neizolîndu-l pe acesta conform art.225 Cod de executare. L.Chirica, știind despre faptul că L.Pleşca nu a fost izolat în palată separată conform art.225 Cod de executare și folosindu-se de dreptul de a se deplasa liber pe teritoriul penitenciarului, în seara zilei de 17.08.2009, împreună cu S.Marcovțev, acționînd în conformitate cu planul format în comun cu V.Moscalciuc, l-au chemat pe condamnatul L.Pleşca în palata nr.7 din secția psihoneurologie pentru discuții, unde, în scopul determinării transmiterii banilor în sumă de 1850 euro și telefonului mobil de model „Nokia N 95” la prețul de 520 euro, echivalentul a 38722,8 lei, i-a aplicat violența periculoasă pentru sănătate, și anume lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, cauzîndu-i vătămări corporale medii sub formă de fractură a coastei a zecea din partea stîngă.

2.2.2. Tot el, *Chirica Lilian* a săvîrșit șantajul în privința lui *Zastavnețchi Viorel*, în interesul organizației criminale „Machena”, în următoarele circumstanțe:

V.Moscalciuc, ispășindu-și pedeapsa penală în IP-16 din com.Pruncul, mun.Chișinău, știind despre faptul că în același penitenciar la 28.01.2009 a fost îndreptat pentru acordarea asistenței medicale condamnatul V.Zastavnețchi, a hotărît să dobîndească ilicit prin amenințare cu violență fizică și cu moartea de la acesta bani și alte bunuri materiale.

Astfel, V.Moscalciuc împreună și prin înțelegere prealabilă cu L.Chirica, sub pretextul că V.Zastavnețchi nu l-a informat la timp despre faptul că unii condamnați deținuți în palata nr.6 a IP-16, prezentîndu-se din numele lui V.Moscalciuc, au cerut și au primit produse alimentare și bani de la susținătorii acestuia, care își ispășeau pedeapsa în alte instituții penitenciare, au hotărît să ceară și să dobîndească de la el prin amenințare cu aplicarea violenței 1000 dolari SUA.

La începutul lunii februarie 2009, acționînd conform planului criminal elaborat, L.Chirica, folosindu-se de dreptul de a se deplasa liber pe teritoriul IP-16, l-a chemat pe V.Zastavnețchi din salonul nr.4 în coridor, unde, amenințîndu-l cu aplicarea violenței și a acțiunilor care i-ar înjosi demnitatea, i-a cerut transmiterea sumei de 1000 dolari SUA pentru așa-numitul „obșec”.

Tot în acea perioadă de timp, pentru a verifica veridicitatea cerințelor lui L.Chirica despre transmiterea sumei de 1000 dolari SUA în calitate de pedeapsă pentru neinformarea la timp despre acțiunile condamnaților nominalizați, V.Zastavnețchi s-a adresat direct către V.Moscalciuc, care a confirmat că cerințele lui L.Chirica sînt veridice și coordonate cu el, și că acesta trebuie să transmită suma de bani cerută.

Temîndu-se pentru viața și sănătatea sa, primind ca reale amenințările lui L.Chirica și ale lui V.Moscalciuc, la 11.02.2009, condamnatul V.Zastavnețchi i-a transmis personal lui V.Moscalciuc 1000 dolari SUA, echivalentul a 10539,8 lei, pe care i-a primit în timpul întrevederii de la soția sa.

2.2.3. Tot el, *Chirica Lilian* a săvîrșit șantajul în privința lui *Marcovțev Serghei*, în interesul organizației criminale „Machena”, în următoarele circumstanțe:

Aproximativ în luna august anul 2008, așa-zisul hoț în lege, V.Moscalciuc, alias „Machena”, ispășindu-și pedeapsa penală în IP-16 din com.Pruncul, mun.Chișinău, știind de faptul că în același penitenciar a fost îndreptat pentru acordarea asistenței medicale condamnatul S.Marcovțev, a hotărât să dobândească ilicit prin amenințare cu violență fizică și cu moartea de la acesta bani și alte bunuri materiale.

Astfel, în scopul realizării intenției sale criminale, V.Moscalciuc, folosind autoritatea sa criminală și influența asupra membrilor organizației criminale, prin intermediul deținutului L.Chirica (conducătorul grupării criminale din IP-16), care avea rol de „polojeneț” pe instituția dată, a atras în activitatea sa criminală pe deținuții O.Bologa, S.Melenciuc și A.Dodon, membrii grupării criminale din IP-16.

Conform planului criminal, în luna martie 2008, în timp ce S.Marcovțev se deținea în IP-16, celula nr.6 din secția psihoneurologie, S.Melenciuc, persoană responsabilă să urmărească executarea tuturor indicațiilor lui V.Moscalciuc în secția dată, l-a înștiințat pe S.Marcovțev că dânsul este „smotreășii” din partea lui V.Moscalciuc pe secția dată și că conform legilor nescrise a organizației criminale condusă de ultimul este obligatoriu să transmită lunar în așa-zisul „obșeac” mijloace bănești, cartele de reîncărcare SIM și alte bunuri materiale.

Tot atunci, S.Melenciuc l-a făcut cunoscut pe S.Marcovțev cu L.Chirica, pe care l-a prezentat ca „polojeneț” pe IP-16 din partea lui V.Moscalciuc.

L.Chirica în mod repetat l-a înștiințat pe S.Marcovțev că conform legilor nescrise a organizației criminale condusă de V.Moscalciuc, este obligatoriu să transmită lunar în așa-zisul „obșeac” mijloace bănești, cartele de reîncărcare SIM și alte bunuri materiale.

În aceste circumstanțe S.Marcovțev, fiind cunoscut cu legile nescrise impuse de către V.Moscalciuc, deoarece singur a fost părtinitorul acestor legi și, temându-se de faptul că în cazul dacă nu va transmite în așa-zisul „obșeac” bunurile materiale cerute, viața, sănătatea și demnitatea lui poate fi pusă în pericol pe parcursul deținerii sale în instituțiile penitenciare, contrar voinței, a transmis în perioada de timp din luna august 2008 până în luna august 2009 lui L.Chirica și S.Melenciuc, o cartelă de reîncărcare SIM în valoare de 500 lei și bani în sumă totală de 4000 lei.

Tot în această perioadă de timp, V.Moscalciuc și L.Chirica, prelungind acțiunile sale criminale, fiind în căutarea unui pretext de obținere ilegală a banilor de la S.Marcovțev, l-au implicat în schema lor criminală pe A.Dodon, alias „Student”, care era „smotreășii” pe secția tuberculoză și pe jocurile de hazard din IP-16, persoană responsabilă să urmărească executarea tuturor indicațiilor lui V.Moscalciuc în această secție, și care l-a determinat pe S.Marcovțev să joace în cărți, invocându-i faptul că prin aceste acțiuni va contribui la acumularea mijloacelor bănești în așa-zisul „obșeac” și că nu va avea probleme în penitenciare, fiindcă autoritatea sa în rîndurile condamnaților va crește.

Astfel, S.Marcovțev, sub controlul și influența lui L.Chirica, S.Melenciuc și A.Dodon, a pierdut în cărți 15000 lei, bani pe care a fost impus prin amenințări cu violența să le transmită în așa-zisul „obșeac” al hoțului în lege „Machena”. Temându-se de realizarea amenințărilor în decurs de câteva zile, S.Marcovțev, prin intermediul rudelor sale, a dat banii în sumă de 15000 lei persoanelor indicate de L.Chirica, ca ulterior aceștia să fie transmiși în așa-zisul „obșeac”.

S.Marcovțev înțelegând că dacă va continua jocul în cărți, va pierde în continuare mijloace bănești, însă nu a putut să renunțe, deoarece a fost impus prin amenințare cu aplicarea violenței de către L.Chirica, S.Melenciuc și A.Dodon ca să continue jocul.

Astfel, sub influența ultimilor, S.Marcovțev a continuat jocul în cărți și a pierdut 27000 lei, bani pe care sub amenințarea cu aplicarea violenței fizice a fost obligat să-i transmită în așa-zisul „obșeac” pînă la 14.10.2009.

Temîndu-se de realizarea amenințărilor, S.Marcovțev a solicitat de la administrația IP-16 să fie transferat în altă instituție penitenciară, astfel, la 03.09.2009, dînsul a fost transferat în IP-11, de unde l-a contactat telefonic pe L.Chirica cerîndu-i să-i facă legătura cu V.Moscalciuc pentru a-l ruga să amîne termenul transmiterii banilor în sumă de 27000 lei pe o perioadă de o lună de zile, la ce L.Chirica i-a comunicat că V.Moscalciuc nu va discuta cu el și l-a impus să transmită suma de 27000 lei pînă la data nominalizată.

La 16.10.2009, la cererea personală, S.Marcovțev a fost transferat în IP-16, avînd ca scop de a-l convinge pe V.Moscalciuc să accepte amînarea transmiterii banilor, dar întîlnirea dintre ei nu a avut loc. În aceeași zi, în timp ce S.Marcovțev se deținea în celula nr.6 din secția psihoneurologie, L.Chirica, S.Melenciuc, A.Dodon și O.Bologa, așa-numiții „smotreașii” pe secția tuberculoză al IP-16, l-au amenințat cu răfuială fizică și moartea în caz că nu va achita 27000 lei, indicîndu-i că se va deține în celula nr.6 împreună cu S.Melenciuc, care va urmări transmiterea banilor în așa-zisul „obșeac”.

Pe parcursul următoarei săptămîni S.Marcovțev, prin intermediul rudelor, a dat doar suma de 1000 lei, persoanelor indicate de către A.Dodon, ca ulterior aceștia să fie transmiși în așa-zisul „obșeac”.

V.Moscalciuc și L.Chirica convingîndu-se că prin amenințări nu vor putea obține mijloacele bănești cerute, la 25.10.2011, i-au trimis pe A.Dodon și O.Bologa în celula nr.6, din secția psihoneurologie din IP-16, unde aceștia în prezența și cu susținerea lui S.Melenciuc, i-au aplicat lui S.Marcovțev multiple lovituri în diferite regiuni ale corpului provocîndu-i dureri fizice, după care, A.Dodon împreună cu L.Chirica, amenințîndu-l pe S.Marcovțev cu moartea, i-au cerut ca în decurs de o săptămîină să fie transmiși restul banilor în sumă de 26000 lei.

Din acest motiv, S.Marcovțev, s-a adresat la administrația IP-16 să fie transferat în alt penitenciar, fapt realizat la 05.11.2009.

În perioada de timp din luna august 2008 și pînă la finele lunii octombrie 2009, V.Moscalciuc, L.Chirica, O.Bologa, S.Melenciuc și A.Dodon i-au cauzat lui S.Marcovțev o daună materială în sumă totală de 20500 lei.

2.2.4. Tot el, *Chirica Lilian*, a săvîrșit șantajul în privința lui *Mocanu Mihail*, în interesul organizației criminale „Machena”, în următoarele circumstanțe:

Aproximativ în luna iunie 2008, V.Moscalciuc, alias „Machena”, ispășindu-și pedeapsa penală în IP-16 din com.Pruncul, mun.Chișinău, știind despre faptul că în secția medicală a IP-13 a fost îndreptat pentru acordarea asistenței medicale M.Mocanu, a hotărît să dobîndească de la acesta ilicit, prin amenințare cu violență fizică și cu moartea, bani și alte bunuri materiale.

Astfel, în scopul realizării intenției sale criminale, V.Moscalciuc, folosind autoritatea sa criminală și influența asupra membrilor organizației criminale, a atras în activitatea sa criminală pe deținuții L.Chirica, O.Bologa, M.Telipiz, V.Cojan și Iu.Nazarenco, membrii grupării criminale din IP-16, Ig.Dolghii, membru al grupării

criminale din IP-13, S.Balan, V.Platon, S.Vatav, membrii la acel moment ai grupării criminale din IP-11.

Întru realizarea planului criminal, în luna mai 2008, Ig.Dolghii, persoană responsabilă să urmărească executarea tuturor indicațiilor lui V.Moscalciuc în IP-13, aflându-se în secția medicală a penitenciarului dat, l-a informat pe M.Mocanu că este „smotreășii” și amenințându-l cu aplicarea violenței și cu înjosirea demnității personale, a cerut de la el să transmită în așa-zisul „obșeac” mijloace bănești, cartele de reîncărcare SIM, țigări, ceai și alte produse alimentare. M.Mocanu temându-se de realizarea amenințărilor, pe parcursul lunilor iunie-noiembrie 2008, prin intermediul rudelor sale, a transmis în așa-zisul „obșeac al hoțului în lege V.Moscalciuc”, bani în sumă totală 300 lei și o cartelă de reîncărcare SIM Moldcell în sumă de 50 lei.

La 20.11.2008, M.Mocanu a fost transferat în secția chirurgie a IP-16, pe motiv de boală, fapt despre care a cunoscut V.Moscalciuc, care de asemenea se deținea în penitenciarul dat și L.Chirica, persoană responsabilă să urmărească executarea tuturor indicațiilor lui V.Moscalciuc, așa-zisul „polojeneț” în IP-16.

V. Moscalciuc, împreună cu L. Chirica, prelungind acțiunile sale criminale în privința lui M.Mocanu, erau în căutarea unui pretext ca să-l impună pe acesta să transmită mijloace bănești în așa-zisul „obșeac”. Astfel, la 18.12.2008, în urma unei percheziții inopinate petrecute de angajații IP-16, la bucătăria secției chirurgie a fost depistată și ridicată de sub salteaua patului o sacoșă în care se afla un pachetel cu substanță narcotică de tip „marihuană” în cantitate de 4,54 grame, fapt stabilit prin raportul de constatare tehnico-științifică nr.772 din 23.12.2008, iar în urma cercetării cazului s-a stabilit că substanța narcotică aparținea lui M.Mocanu, pentru care fapt la 24.12.2009 a fost condamnat de către Judecătoria Buiucani, mun.Chișinău la 4 ani închisoare.

V.Moscalciuc, fiind informat despre faptul depistării la M.Mocanu a substanței narcotice și întru realizarea scopului său cupidant, sub pretextul că conform regulilor nescrise ale lumii criminale nu putea fi admis cazul depistării substanței narcotice, fiindcă acest fapt demaschează activitățile lor ilicite din interiorul penitenciarului, la 18.12.2008, în unul din birourile administrației IP-16, a organizat ca L.Chirica să-l determine pe M.Mocanu, prin amenințarea cu aplicarea violenței, să facă rost de 1000 euro, pentru a opri documentarea cazului dat. Primind refuzul acestuia de a transmite suma cerută, motivând că nu are, L.Chirica, folosindu-se de autoritatea sa criminală între deținuți și de faptul că M.Mocanu a fost documentat pentru păstrarea drogurilor, având deja un pretext real, i-a propus ca să-i dea în împrumut suma de 1000 euro, dar în decurs de 10 zile să-i restituie și suplimentar să transmită în așa-zisul „obșeac al lui Machena” încă 1000 euro, amenințându-l cu violență periculoasă, cu moartea și cu crearea diferitor probleme cu alți condamnați, dacă nu va accepta soluția impusă de ei și nu va transmite suma de 2000 euro.

Întru dobândirea sumei de 2000 euro de la M.Mocanu, în luna decembrie 2008, V. Moscalciuc și L.Chirica, acționând conform aceleiași scheme criminale, au organizat ca acesta să fie prezentat în salonul nr.8 a secției chirurgie a IP-16, unde se aflau L.Chirica și O.Bologa, persoane responsabile să urmărească executarea tuturor indicațiilor lui V.Moscalciuc, așa-numiții „smotreășii” pe secția tuberculoză din IP-16.

Ultimii, executând indicațiile lui V.Moscalciuc, amenințându-l pe M.Mocanu cu aplicarea violenței, au cerut de la acesta bani în sumă de 2000 euro și, din motiv că

acesta a refuzat transmiterea sumei date, i-au aplicat lovituri cu mâinile și picioarele în diferite regiuni ale corpului, cauzându-i dureri fizice.

Văzînd că nu poate obține de la M.Mocanu suma de 2000 euro, L.Chirica, avînd scopul de a obține bani de la acesta, sub pretextul inventat că în urma percheziției petrecute la 18.12.2008 de la M.Mocanu a fost ridicat un telefon mobil și o cartelă SIM ce aparțineau lui, amenințîndu-l cu aplicarea violenței periculoase și cu moartea, a cerut de la ultimul să transmită în așa-zisul „obșeac” bani în sumă de 3000 lei și două telefoane mobile. Conștientizînd faptul că amenințările lui L.Chirica sînt reale, temîndu-se de realizarea acestora, M.Mocanu, prin intermediul rudelor sale, a transmis ultimului suma de 3000 lei și două telefoane mobile la preț total de 1000 lei.

În luna februarie 2009, M.Mocanu a fost transferat în IP-13, în celula nr.35, unde se dețineau condamnații R.Uruzbiev și L.Pleşca, care nu se supuneau regulilor nescrise impuse de V.Moscalciuc, fapt despre care a fost informat ultimul și din acest motiv M.Mocanu a fost numit de către acesta ca persoană ce este contra regulilor hoșești și urmează a fi pedepsit cu moartea.

În luna mai 2010, M.Mocanu a fost transferat pentru ispășirea pedepsei cu închisoare în IP-11 Bălți, despre care fapt V.Moscalciuc a fost informat de către alți condamnați. Aici, deținutul S.Balan și ulterior V.Platon, persoane responsabile să urmărească executarea tuturor indicațiilor lui V.Moscalciuc, așa-zisii „smotreașii” în IP-11, și S.Vatav, îndeplinind indicațiile lui V.Moscalciuc, acționînd conform planului criminal, începînd cu luna iulie pînă la 24.08.2010, l-au amenințat pe M.Mocanu cu violență fizică, cerînd de la el, din considerentul că a fost numit de către hoțul în lege „Machena” ca persoană ce este contra regulilor hoșești, transmiterea mijloacelor bănești în așa-zisul „obșeac”. Conștientizînd faptul că amenințările sînt reale, M.Mocanu, la 24.08.2010, a depus o cerere către șeful IP-11 să-i fie acordată securitate personală conform art.225 Cod de executare.

La 16.09.2010, în legătură cu agravarea stării sănătății, M.Mocanu a fost transferat pentru tratament în IP-16, fapt despre care V.Moscalciuc a fost informat de către alți condamnați. Aici, deținuții V.Cojan, persoană responsabilă să urmărească executarea tuturor indicațiilor lui V.Moscalciuc, așa-zisul „smotreașii” în IP-16, M.Telipiz, persoană responsabilă să urmărească îndeplinirea tuturor indicațiilor lui V.Moscalciuc, așa-zisul „smotreașii” pe secția chirurgie din IP-16 și Iu.Nazarenco, persoană responsabilă să urmărească îndeplinirea tuturor indicațiilor lui V.Moscalciuc, așa-zisul „smotreașii” pe secția terapie din IP-16, continuînd realizarea intențiilor criminale de dobîndire a bunurilor de la M.Mocanu, acționînd conform planului criminal, la 19.09.2010, l-au ademenit pe acesta să meargă în sala sportivă.

Fiind dus în eroare, M.Mocanu l-a urmat pe V.Cojan, dar ajungînd afară, ultimul l-a împins în spălătoria IP-16, unde împreună cu Iu.Nazarenco, amenințîndu-l cu violență fizică și cu moartea au cerut de la el să transmită în așa-zisul „obșeac” bani în sumă de 1000 euro.

Văzînd că nu l-au convins pe acesta să transmită banii ceruți, V.Cojan și Iu.Nazarenco, au cerut ca acesta să transmită măcar suma de 500 euro, motivînd că V.Moscalciuc are probleme și are nevoie de bani, însă primind refuzul acestuia, aflîndu-se în spălătoria IP-16, i-au aplicat lui M.Mocanu lovituri cu mâinile și picioarele în diferite regiuni ale corpului, cauzîndu-i fractura mandibulei pe stînga, fractura oaselor nazale cu deplasare neînsemnată, echimoze în regiunea feței, toracelui, brațului stîng și

fesei stîngi care, conform raportului de expertiză medico-legală nr.2340/D din 20.10.2010, se califică ca vătămări corporale medii.

În perioada de timp din luna mai 2008 pînă la 19.09.2010 L.Chirica, V.Moscalciuc, O.Bologa, M.Telipiz, V.Cojan, Ig.Dolghii, V.Platon, S.Vatav și Iu.Nazarenco i-au cauzat lui M.Mocanu o daună materială în sumă de 4350 lei și o daună morală în sumă de 10000 lei.

Astfel, în rezultatul acțiunilor de șantaj săvîrșite de către L.Chirica, V.Moscalciuc și membrii organizației criminale „Machena”, enumerați supra, au fost cerute bunuri și mijloace bănești de la:

- L.Pleşca, bani în sumă de 2370 euro, echivalentul a 38722 lei;
- V.Zastavnețchi au fost ceruți și primiți bani în sumă de 1000 dolari SUA, echivalentul a 10539,8 lei;
- S.Marcovțev au fost ceruți bani în sumă de 46500 lei, urmată de primirea sumei de 20500 lei;
- M.Mocanu au fost cerute bunuri și mijloace bănești în sumă de 4350 lei și 1000 euro, echivalentul a 16060 lei, urmată de primirea bunurilor și mijloacelor bănești în sumă de 4350 lei.

Deci, în rezultatul acțiunilor de șantaj săvîrșite de L. Chirica au fost cerute bunuri materiale și mijloace bănești în sumă totală de 116171,8 lei, ceea ce constituie proporții deosebit de mari.

În drept, instanța de fond a încadrat faptele inculpatului L. Chirica în baza **art. art.42 alin.(2), (4), 189 alin.(6) Cod penal** - șantajul, adică cererea de a transmite bunurile proprietarului, prin amenințare cu violență persoana, de două sau mai multe persoane, însoțită de violență periculoasă pentru viața și sănătatea persoanei, prin amenințare cu moartea, săvîrșite de o organizație criminală, urmate de dobîndirea bunurilor cerute în proporții deosebit de mari.

2.3.1. Tot el, *Chirica Lilian* a săvîrșit pregătirea omorului cet.*Savițchi Nicolae* în următoarele circumstanțe:

În luna noiembrie 2009, așa-zisul hoț în lege, V.Moscalciuc, alias „Machena”, ispășindu-și pedeapsa penală în IP-16 din com.Pruncul, mun.Chișinău, știind că în același penitenciar se deținea condamnatul N.Savițchi, persoană care era împotriva legilor nescrise ale organizației criminale conduse de către el, precum și a colectării mijloacelor bănești, produselor alimentare și altor bunuri pentru susținerea organizației criminale, a hotărît să-l omoare pe acesta, întru neadmiterea răspîndirii ideilor date printre deținuți.

Astfel, în scopul realizării intenției sale criminale, V.Moscalciuc, folosind autoritatea sa criminală și influența asupra deținuților, l-a atras în activitatea criminală pe L.Chirica, persoană responsabilă să urmărească executarea tuturor indicațiilor lui V.Moscalciuc, așa-zisul „polojeneț” în IP-16, poruncindu-i să îndeplinească realizarea intenției sale criminale privind omorul lui N.Savițchi.

Întru realizarea planului criminal, V.Moscalciuc și L.Chirica, la 29.10.2009, au organizat repartizarea deținutului A.Bujor în celula nr.2 din IP-16, unde se deținea la acel moment N.Savițchi, creînd astfel intenționat condiții pentru săvîrșirea infracțiunii.

Totodată, în scopul obținerii acordului de a săvîrși infracțiunea, L.Chirica, l-a amenințat pe A.Bujor cu răfuială fizică, amintindu-i că el a fost anterior ajutat de către V.Moscalciuc referitor la aprecierea statutului său în penitenciar, în legătură cu ce el

este dator de a contribui financiar la așa-zisul „obșeac”, fondul special al organizației criminale conduse de ultimul, precum și faptul că din așa-zisul „obșeac” lui i-a fost repartizat un telefon mobil. Astfel, A.Bujor, fiind influențat în circumstanțele descrise mai sus a dat acordul să-l omoare pe N.Savițchi înțelegându-se în prealabil cu L.Chirica despre aceasta.

Ulterior, A.Bujor a refuzat să ducă pînă la capăt realizarea planului criminal a condamnaților V.Moscalciuc și L.Chirica pentru ce, la 05.11.2010, a fost maltratată de către ultimul în ograda IP-16, în timp ce trebuia să fie transferat în alt penitenciar, provocîndu-i echimoze în regiunea trunchiului pe stînga, leziuni care, conform raportului de expertiză medico-legală din 11.08.2010 nr.1817/D, se califică ca vătămări corporale fără cauzarea prejudiciului sănătății.

Prin urmare, intențiile criminale ale lui V.Moscalciuc și L.Chirica privind omorul cet.N.Savițchi, nu au fost realizate din motive independente de voința acestora.

În drept, instanța de fond a încadrat faptele inculpatului L. Chirica în baza **art. art. 26, 42 alin.(4), 145 alin.(2) lit. i), p) Cod penal** - pregătirea omorului unei persoane, săvîrșit de mai multe persoane, la comandă, acțiuni care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-au produs efectul.

3. Împotriva sentinței au declarat recursuri:

- **procurorul**, care a solicitat casarea acesteia din motiv că pedeapsa stabilită inculpatului este prea blînde, în coraport cu gravitatea infracțiunilor săvîrșite, solicitînd agravarea acesteia și aplicarea în privința lui L. Chirica a pedepsei închisorii definitiv 30 ani, cu admiterea integrală a acțiunilor civile ale părților vătămate;

- **partea vătămată Pleșca Leonid**, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei, cu aplicarea în privința inculpatului L. Chirica a unei pedepse mai aspre, sub formă de închisoare pe un termen de 30 ani;

- **avocatul Vizdoga Ion**, în numele inculpatului Chirica Lilian, care a solicitat casarea sentinței și încetarea procesului penal intentat în baza art. 189 alin. (6) Cod penal, pe epizodele cu părțile vătămate L. Pleșca, S. Marcovțev, M. Mocanu, N. Savițchi, din motivul încălcării prevederilor art.63 Cod de procedură penală, L. Chirica fiind deținut în calitate de bănuț mai mult de 3 luni.

La fel, recurentul a solicitat achitare inculpatului de sub învinuirea de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (2), (4), (5), 284 alin. (1) Cod penal, din motivul lipsei elementelor infracțiunii și tot din același motiv a mai solicitat achitarea inculpatului și pe episodul șantajului părții vătămate V. Zastavnețchi, iar în final a solicitat respingerea acțiunilor civile înaintate de părțile vătămate deoarece nu a fost respectată procedura de declarare a acestora.

În susținerea cerințelor sale, recurentul a invocat că, a fost încălcat art.18 Cod de procedură penală, deoarece ședința nu a fost publică, art. art. 14, 135-137, 260 Cod de procedură penală, art.30 al Constituției R. Moldova, art.8 din CțEDO, deoarece majoritatea înregistrărilor convorbirilor telefonice nu au fost autorizate prin încheierea judecătorului de instrucție, art. 131 alin.(5) Cod de procedură penală, deoarece percheziția a fost efectuată în local de uz comun, dar nu în spațiul concret ce i-a fost atribuit lui L.Chirica.

4. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 aprilie 2013 au fost respinse ca inadmisibile toate recursurile, cu menținerea hotărîrii atacate.

Instanța de recurs a reținut, că nici un temei pe care s-a bazat autorul recursului, nu și-a găsit confirmare în cauza dată întru casarea sentinței recurate.

Prima instanță și-a motivat soluția adoptată, avînd competența de a judeca această cauză, dispozitivul sentinței nu contrazice cu motivarea soluției, care este expus destul de clar, iar acțiunile inculpatului L. Chirica întrunesc elementele infracțiunilor în baza cărora a fost condamnat, faptelor săvîrșite de către acesta fiindu-le date o încadrare juridică corectă.

Instanța de recurs a relevat, că din textul recursului declarat de recurent se evidențiază că autorul critică aprecierea probelor administrate de prima instanță, însă din sentință se evidențiază, că prima instanță, potrivit cerințelor stipulate în art.314 Cod de procedură penală, corect a stabilit starea de fapt, încadrarea în drept și vinovăția inculpatului L.Chirica, și, ținînd seama în plină măsură de prevederile art. art. 99-101 Cod de procedură penală, a cercetat sub toate aspectele probele prezentate de către părți, a audiat inculpații, părțile vătămate, martorii, a cercetat corpurile delictive, dînd citire rapoartelor de expertiză, proceselor-verbale și altor documente, verificîndu-le și apreciindu-le just prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor și întemeiat a încadrat acțiunile inculpatului L.Chirica în baza art. art.42 alin.(2), (4), (5), 284 alin.(1), art.42 alin.(2), (4), 189 alin.(6), 26, 42 alin.(4), 145 alin.(2) lit. i), p) Cod penal.

Astfel, instanța de recurs a constatat, că cercetînd și apreciind totalitatea de probe în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, prima instanță, conform propriei convingeri bazate pe probele verificate în ședința judiciară, corect a ajuns la concluzia că probele analizate dovedesc pe deplin vinovăția inculpatului L. Chirica în cele incriminate, cu certitudine fiind constatat faptul existenței unei comunități criminale create și conduse de V. Moscalciuc, participarea inculpatului L.Chirica și membrii organizației criminale „Machena” enunțați în sentință, în activitatea acestei comunități și la șantajarea părților vătămate L.Pleşca, S.Marcovțev, N.Mocanu, V.Zastavnețchi, precum și V.Moscalciuc cu L.Chirica - la pregătirea omorului părții vătămate N.Savițchi.

4.1. Referitor la argumentul recurentului, precum că lipsesc probe ce ar demonstra că L.Chirica ar fi fost membru al organizației criminale „Machena”, instanța de recurs le-a considerat neîntemeiate și le-a respins din următoarele motive.

Din conținutul dispoziției art.284 Cod penal, rezultă că prin:

- crearea organizației criminale se înțelege întemeierea acesteia, adică activitatea inițială organizatorică de înființare a structurii date: căutarea și angajarea de membri, înregistrarea acestora cu arme și instrumente, elaborarea de planuri ale acțiunilor criminale etc.;

- conducerea organizației criminale se înțelege activitatea organizatorică de realizare a activității criminale, de elaborare a planurilor de acțiuni criminale ulterioare, a ținerii de adunări ale membrilor ei, crearea de fonduri bănești și de altă natură pentru susținerea lor financiară și a activității criminale a organizației, organizarea culegerii de informații despre potențialele victime și despre activitatea organelor de drept, coordonarea planurilor și a acțiunilor criminale cu alte organizații similare, din țară sau străinătate etc.

Așadar, în speța dată cu certitudine s-a stabilit existența unei reuniuni de grupuri criminale (în fiecare penitenciar din republică, conducătorii cărora erau: în IP-16 –

L.Chirica, IP-13 – Ig.Dolghii, IP-4 – S.Vatav, IP-11 – V.Platon), care alcătuiește o comunitate stabilă și care a activat în comun o perioadă îndelungată de timp cu scopul depozitării ilegale a părților vătămate de bani și bunuri materiale întru acumularea mijloacelor financiare pentru așa-zisul „obșec” al organizației criminale și susținerea activității acesteia, acțiuni planificate și coordonate de către conducătorul acestei organizații - V.Moscalciuc.

Această comunitate se caracterizează printr-un grad de organizare (solidaritate) între participanți, de coordonare a acțiunilor lor. Organizația formează un colectiv ai căror membri sînt legați între ei de anumite garanții reciproce și care îndeplinesc anumite funcții obligatorii sub conducerea unei căpitenii, dispune de mari sume bănești puse în circulație în scopul obținerii rezultatelor celor planificate și repartizate între membrii organizației.

Organizația în cauză este înzestrată cu mijloace de comunicare (telefoane mobile, cartele SIM) și are legături de colaborare.

Înzestrarea cu obiecte în calitate de arme, cu mijloace de comunicare, se confirmă prin procesele-verbale de percheziție, cercetare și anexare a acestora la dosar în calitate de corpuri delictive, din care rezultă că la fața locului - în celulele în care își ispășeau pedeapsa condamnații L.Chirica, S.Melenciuc, Gh.Luchian, au fost depistate și ridicate mai multe telefoane mobile cu încărcătoare, cartele SIM, cu care se ținea legătura telefonică cu alți membri ai organizației criminale atît din penitenciare, cît și de la libertate, și unele din ele au fost folosite la săvîrșirea mai multor infracțiuni.

La fel, s-au depistat sume bănești care aparțineau organizației criminale și instrumente (arme albe) confecționate din șurubelnițe, cuțite de bucătărie, sîrme ascuțite, foarfece ș.a., care puteau fi folosite pentru aplicarea violenței asupra altor condamnați, în scopul realizării intențiilor criminale.

Potrivit proceselor-verbale de percheziție s-au depistat și ridicat bani, țigări și ceai în cantități mari, care erau primite în urma șantajului părților vătămate prin intermediul inculpaților sub conducerea lui V.Moscalciuc, L.Chirica și S.Melenciuc.

Informația privind structura, componența, activitatea, domeniul activității organizației criminale în cauză, rolul organizatorului și membrilor ei, se conține în materialele administrate în cauză și detaliat descrise în sentință.

4.2. Instanța de recurs a constatat, că prima instanță corect a stabilit existența organizației criminale „Machena” create în scopul săvîrșirii infracțiunilor, rolul fiecărui inculpat la săvîrșirea infracțiunilor imputate acestora fiind indicat în partea motivată a sentinței, care erau planificate dirijate și coordonate de către conducătorul acesteia V.Moscalciuc și conducătorii grupărilor criminale L.Chirica, Ig.Dolghii, S.Vatav și V.Platon.

Instanța de fond a stabilit cu certitudine, că organizația criminală creată de V.Moscalciuc, din care făceau parte și inculpații menționați supra, a fost formată în anii 2001 ducînd o activitate criminală permanentă, o perioadă îndelungată, săvîrșind în perioada dată mai multe infracțiuni cum ar fi șantajul părților vătămate L.Pleşca, S.Marcovțev, M.Mocanu, S.Zastavnețchi și pregătirea omorului părții vătămate N.Savițchi.

Mai mult, existența organizației criminale formate din mai multe grupuri criminale care activau pe teritoriul diferitor penitenciare, existența ierarhiei criminale și subordonării stricte, a fost dovedită prin declarațiile date sub jurămînt în cadrul anchetei

judecătorești de către părțile vătămate, martori, inclusiv colaboratori ai penitenciarelor, declarații confirmate și prin totalitatea celorlalte probe cercetate.

4.3. Analizînd argumentele invocate de partea apărării, privind casarea sentinței cu pronunțarea unei hotărîri de achitare a inculpatului L.Chirica de sub învinuirea de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (2), (4), (5), 284 alin. (1) Cod penal precum și achitarea inculpatului pe epizodul șantajului părții vătămate V. Zastavnețchi, din motiv că acțiunile acestuia nu întrunesc elementele infracțiunilor imputate, instanța de recurs a ajuns la concluzia că acestea sînt neîntemeiate și se combat prin probele administrate și anexate la materialele cauzei, verificate și analizate minuțios de către instanța de fond, și anume depozițiile: părților vătămate L.Pleşca, S.Marcovțev, M.Mocanu, S.Zastavnețchi și N.Savițchi; martorilor V.Mamontov, E.Ceban, E.Gheorghită, Șt.Adam, A.Uncu, T.Ceban, I.Draguțan, V.Țirdea, Iu.Costiuc, R.Catînsus, M.Railean, T.Dodbaiev, N.Savițchi, Gh.Luchian, L.Marandici, Ig.Suveica, R.Ceban, S.Marcovțev, M.Gutium, N.Procopie, S.Butnaru, O.Musteață, A.Paladii, C.Zastavnețchi, A.Cebotari, N.Mizerschii, A.Buga, V.Tighineanu, Iu.Eremciuc, A.Toma, L.Pleşca, V.Chindeacov, S.Mocanu, O.Marcovțeva, A.Bujor, A.Trofimov, R.Nicorici, Gh.Roman, Iu.Tcaci, V.Fabian, M.Cobîlaș, R.Verlan, I.Cula, Ig.Grincea, V.Bocancea, C. Găgăuz ș.a., precum și prin actele cauzei.

Declarațiile părților vătămate sînt confirmate prin depozitiile martorilor menționați supra și prin interceptările convorbirilor telefonice, administrate legal în cadrul urmăririi penale, date citirii și audiate în ședința de judecată, din care rezultă existența amenințărilor și cerințele transiterii surselor financiare și a bunurilor pentru formarea așa-zisului „obșeac”, destinat pentru susținerea lumii criminale, vehicularea și folosirea de către inculpați a statutului său criminal în cadrul grupării criminale, și anume „hoț în lege”, „polojeneț”, „smotreășii”, demonstrînd o anumită ierarhie în cadrul acesteia, a numelui autorității criminale „Machena”, sau cifrat „fratele mai mare”, dînd de înțeles participarea activă a acestuia în cadrul activității organizației criminale.

Prin interceptările convorbirilor telefonice înregistrate anume între inculpați, se dovedește existența grupărilor criminale și organizarea dirijării organizației criminale „Machena”, rolul concret al fiecăruia dintre membrii organizației respective, darea indicațiilor acestora și susținerea activității lor de către organizatorul și conducătorul organizației criminale V.Moscalciuc, comportamentul activ al acestuia în vederea materializării acțiunilor de șantaj a părților vătămate L.Pleşca, S.Marcovțev, M.Mocanu, S.Zastavnețchi.

Instanța de recurs a concluzionat, că prima instanță corect a pus la baza sentinței de condamnare a inculpatului L. Chirica probele nominalizate mai sus, totodată, întemeiat respingînd declarațiile martorilor A.Oprea, C.Stati, A.Buga, P.Spînu, P.Popa (colaboratori ai IP), V.Volcov, C.Ciobanu, A.Dercaci (deținuți), care au negat existența organizației criminale în penitenciare, dîndu-le o apreciere critică, pe motiv că primii sînt în dependență de serviciu, iar ce-i din urmă - de situație, avînd termene considerabile neispășite, și survenirii consecințelor negative atît pentru unii, cît și pentru ceilalți.

Astfel, în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunilor imputate, inclusiv vinovăția inculpatului L. Chirica, după cum rezultă din sentința primei instanțe, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente, concludente și utile, administrate pe

parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

4.4. Instanța de recurs a subliniat, că argumentele recurentului, precum că L.Chirica a fost pus sub învinuire pe episoadele părților vătămate L.Pleşca, S.Marcovțev, M.Mocanu, N.Savițchi cu încălcarea prevederile art.63 Cod de procedură penală, după expirarea termenului prevăzut de legislație de 3 luni de zile, nu pot fi reținute din următoarele motive.

Conform art.63 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, bănuitul este persoana fizică față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune pînă la punerea ei sub învinuire și poate fi recunoscută în calitate de bănuित printr-un act procedural, inclusiv prin ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuित, iar în acest caz termenul de menținere în această calitate nu poate depăși mai mult de 3 luni de zile.

Aliniatul (6) al acestei norme prevedea că încetarea de drept a calității de bănuित în legătură cu expirarea termenelor indicate în alin.(2), în cazul acumulării ulterioare a probelor suficiente, nu împiedică punerea persoanei sub învinuire pentru același fapt.

Conform ordonanțelor de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuित, L.Chirica pe epizodul părții vătămate S.Marcovțev, a fost recunoscut în calitate de bănuित la 17.01.2011, iar prin ordonanța din 15.04.2011, a fost recunoscut în calitate de învinuit (f.d. 24, 27, 116 v.5); pe epizodul părții vătămate M. Mocanu, a fost recunoscut în calitate de bănuित la 17.01.2011, iar prin ordonanțele din 15.04.2011 și 27.05.2011, a fost recunoscut în calitate de învinuit (f.d.179, 182 v.4); pe epizodul părții vătămate N.Savițchi, a fost recunoscut în calitate de bănuित la 17.01.2011, iar prin ordonanțele din 15.04.2011 și 07.06.2011, a fost recunoscut în calitate de învinuit (f.d.88, 92 v.6); pe epizodul părții vătămate L.Pleşca, a fost recunoscut în calitate de bănuित la 25.02.2010, iar prin ordonanța din 20.07.2010, a fost recunoscut în calitate de învinuit (f.d.132, 163, 167 v.8A).

În aceste împrejurări instanța de recurs a constatat, că în cauză nu au fost admise abateri de la legislația procesuală penală în vigoare la acel moment, din care motiv temeiurile invocate în recursul apărării privind recunoașterea nulității actelor procesuale efectuate în cadrul urmăririi penale și încetarea procesului penal în temeiul art.391 alin.(1) pct.5) Cod de procedură penală, sînt neîntemeiate.

Instanța de recurs a menționat, că potrivit prevederilor art.3 alin.(1) Cod de procedură penală, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

Într-adevăr, prin Hotărîrea Curții Constituționale nr.26 din 23 noiembrie 2010, au fost declarate neconstituționale prevederile art.63 alin.(6) Cod de procedură penală, dar aceste prevederi, în conformitate cu norma procesuală penală menționată supra, acționează numai pentru hotărîrile pronunțate după data intrării în vigoare a acestei legi și nu au efecte asupra hotărîrilor pronunțate pînă la această dată.

Potrivit art.251 alin.(4) Cod de procedură penală, încălcarea oricărei alte prevederi legale care reglementează desfășurarea procesului penal, decît cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – cînd partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – cînd partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – cînd partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale.

Astfel, în cazul în care partea apărării a considerat că în cadrul urmăririi penale, au fost încălcate prevederile art.63 Cod de procedură penală, urma să conteste aceste încălcări în cursul efectuării acțiunii, sau la terminarea urmăririi penale când a luat cunoștință de materialele dosarului, în ordinea prevăzută de art. art. 298-299/1, 313 Cod de procedură penală.

Prin urmare, nu pot fi reținute argumentele apărării, precum că inculpatului L. Chirica i s-au înaintat învinuiri preventive (de serviciu), apoi învinuiri finale după expirarea termenului de 3 luni, deoarece, reieșind din sensul legislației în vigoare, la momentul punerii sub învinuire, urmărirea penală nu era terminată, astfel că concluzia despre „suficiența probelor acumulate” nu poate fi apreciată ca variantă unică și finală, dat fiind că, în rezultatul urmăririi penale și audierii învinuitului, părților vătămate, martorilor pot surveni modificări în privința învinuirii înaintate, a unor semne calificative a acesteia.

Instanța de recurs a mai relatat, că neîntemeiat este și argumentul apărării, precum că în cauză au fost încălcate prevederile art.18 Cod de procedură penală, din motiv că ședința nu a fost publică, nefiind expusă motivarea încheierii privind examinarea cauzei în ședință închisă, deoarece potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată, prima instanță a pus în discuție demersul procurorului privind examinarea cauzei în ședință închisă și toți participanții la proces, inclusiv avocații și inculpații, au susținut demersul dat, solicitând examinarea cauzei în ședință închisă, iar instanța a motivat și argumentat necesitatea examinării cauzei în ședință închisă prin încheierea din 01.09.2011 (f.d.52-54, v.12).

Temeiurile invocate de partea apărării, precum că înregistrările convorbirilor telefonice nu au fost autorizate de către judecătorul de instrucție și nu pot fi admise ca probe, instanța de recurs le-a considerat nefondate, deoarece în cauză, înregistrările convorbirilor telefonice au fost autorizate prin încheierile judecătorilor de instrucție ale Judecătoriilor Buiucani, mun. Chișinău și Centru, mun.Chișinău din 20.01.2010, 22.01.2010, 26.01.2010, 29.01.2010, 03.02.2010, 11.02.2010, 01.03.2010, 09.03.2010, 29.03.2010, 30.03.2010, 27.04.2010, 24.05.2010, 08.06.2010, 14.07.2010 (f.d.117, 120, 123, 126, 129, 132, 135, v.1; f.d.175, 177, 180, 183, 186, 189, 192, v.1A; f.d.149, 200, 203, 207, 210, 213, v.2; f.d.16, 19, 22, 25, 28, 68, 82, 86, 90, 100, 104, 108, 120, 129, v.3; f.d.3, 6, 9, 45, 49, 63, 57, 71, 81, 85, 89, 110, v.3A, 141, v.4, f.d.234, v.5) ș.a.

Nu pot fi reținute nici argumentele apărării că CD-urile cu înregistrările convorbirilor telefonice urmează a fi excluse ca mijloc de probă, nefiind clară proveniența acestora, deoarece prima instanță, cu referire la prevederile art.135 Cod de procedură penală, a dat o argumentare detaliată și motivată la acest capitol, corect concluzionând că interceptarea comunicărilor (convorbirilor telefonice, prin radio, sau altor convorbiri cu utilizarea mijloacelor tehnice) se efectuează de către organul de urmărire penală cu autorizația judecătorului de instrucție, adică se autorizează doar interceptarea convorbirilor telefonice pentru a se permite ascultarea acestor comunicări, care este urmată ulterior de înregistrarea acestora conform art.136 Cod de procedură penală, acțiune ce nu necesită autorizare, iar ridicarea discurilor nu este o acțiune separată și nu poate fi efectuată în baza ordonanței de ridicare, deoarece obligația organului care efectuează interceptarea este transmiterea informației obținute organului care a dispus această acțiune procesual penală, fapt care a fost respectat în cauza dată, discurile fiind transmise organului de urmărire penală în baza scrisorilor de însoțire.

Totodată, după cum rezultă din procesul-verbal al ședinței de judecată, prima instanță, în scopul neadmiterii tergiversării examinării cauzei, cu acordul participanților la proces, inclusiv a avocaților și inculpaților, a audiat informația înregistrată pe discuri, care anterior pregătirii părții acuzării de ședințele de judecată a fost transcrisă în computer, iar toate discurile cu scrisorile de însoțire au fost examinate în instanța de judecată, partea apărării neavând careva obiecții la această procedură.

În același mod s-au examinat și descifrările convorbirilor telefonice, care sînt anexate la procesele-verbale de interceptare și înregistrare a comunicărilor și se conțin pe discurile examinate în care se conțin interceptările (f.d.112-120, 130-142, 150, 165, v.12).

Astfel, prima instanță, în opinia instanței de recurs, corect a considerat neîntemeiate argumentele părții apărării la acest capitol, just concluzionînd că acțiunile organului de urmărire penală privind interceptarea, înregistrarea convorbirilor telefonice, stocarea informației pe discuri, întocmirea proceselor-verbale au fost efectuate legal, cu respectarea prevederilor art. art.135-137, 260 Cod de procedură penală și art. art. 4, 4¹ din Legea cu privire la activitatea operativă de investigație, introduse prin modificările din 01.11.2008.

La fel, neîntemeiate le-a considerat instanța de recurs și motivele invocate de partea apărării, precum că la efectuarea percheziției au fost încălcate prevederile art.131 alin.(5) Cod de procedură penală, deoarece potrivit materialelor cauzei obiectele depistate și ridicate din celula în care se deținea inculpatul L.Chirica (pachete de țigări, pachete cu ceai, telefoane mobile, cartele telefonice, bani ș.a.) au fost sigilate în sacoșe de polietilenă, iar bancnota de 100 lei împachetată și sigelată într-un plic de hîrtie cu ștampila pentru pachete a DSO și plicuri, iar L.Chirica primind copia procesului-verbal de percheziție din 23.02.2010 contra semnătură, careva obiecții nu a înaintat (f.d.65-166, v.6).

5. Avocatul I. Vizdoga în numele condamnatului Chirica Lilian, a contestat cu recurs în anulare hotărîrile pronunțate, solicitînd casarea acestora rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, invocînd că, sentința primei instanțe nu a fost publică, hotărîrea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și motivarea este expusă neclar, acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunii, pedeapsa a fost aplicată contrar prevederilor legale, instanța de recurs și-a depășit atribuțiile la examinarea cauzei, manifestate prin faptul, că s-a expus asupra argumentelor apărării asupra cărora instanța de fond nu s-a expus.

Recurentul a specificat că, toate acțiunile de urmărire penală s-au efectuat cu încălcări de legislație de procedură penală și conduc la nulitatea tuturor actelor și acțiunilor efectuate.

Cele expuse constituie viciul fundamental, ce a afectat hotărîrile adoptate și conduc la desființarea lor, cu achitarea condamnatului L. Chirica.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 16 ianuarie 2014, s-a dispus inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Ion Vizdoga în numele condamnatului Chirica Lilian, deoarece nu a îndeplinit cerințele de conținut prevăzute de art. 455 Cod de procedură penală.

La adoptarea soluției date, instanța de recurs a reținut:

În primul rînd, argumentele recurentului au fost anterior invocate în recursul ordinar, iar instanța de recurs, examinîndu-le prin prisma prevederilor art. 453 Cod de

procedură penală, detaliat s-a expus asupra lor, argumentându-și corespunzător concluzia de respingere a recursului, ca fiind nefondat.

În al doilea rând, preținsele argumente ale recursului în anulare constituie opinii declarative ce dezvăluie dezacordul recurentului cu aprecierea instanțelor judiciare, expuse în sentință și decizie.

Prin aceste opinii autorul recursului încearcă să aprecieze eronat concluziile instanțelor judiciare și le interpretează din punctul său de vedere – poziție aleasă pentru apărarea și care este permisă de lege.

Instanța de recurs a observat, că formal recurentul a făcut trimitere la prevederile legale pentru recurs prevăzute de art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală – prezența viciului fundamental care, chipurile, a afectat hotărârile adoptate.

Însă autorul recursului n-a argumentat esența acestui viciu fundamental, dacă el există, iar dezacordul recurentului cu aprecierea probelor nu prezintă viciu fundamental.

În al treilea rând, recursul în anulare poate fi declarat numai în condițiile legii.

Potrivit art.art. 6 pct. 44), 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Însă, conform art.art. 453 alin. (2), 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe motivele prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală, nu cuprinde menționarea acestor cazuri și argumentarea ilegalității hotărârilor atacate.

Totodată, în pofida acestor prevederi legale, în recursul vizat nu sunt invocate circumstanțe concrete, considerate a fi un viciu fundamental, cu indicarea normelor legale care prevăd drepturile și libertățile preținse a fi esențial încălcate, denumirea acestor drepturi și libertăți, esența încălcărilor respective raportate la normele procesual penale și la alte legi naționale, convenții și tratate internaționale, modul și măsura în care încălcările presupuse ar fi afectat hotărârea atacată, omițându-se completamente argumentarea ilegalității hotărârii contestate în acest sens și indicarea unor concrete erori de drept.

Prin urmare, instanța de recurs a conchis că, recursul în anulare declarat de apărare nu întrunește condițiile de conținut prevăzute în normele de lege vizate, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul declarat cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, or, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

7. Avocatul Ion Vizdoga în numele condamnatului Chirica Lilian, repetat la 30.12.2014 a contestat cu recurs în anulare hotărârile pronunțate, solicitând casarea acestora, cu remiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, invocând motive similare menționate în recursul în anulare declarat anterior.

Subsidiar, recurentul a menționat, că reprezentantul reclamantului A. Postica și Agentul Guvernamental, L. Apostol care reprezintă Guvernul R. Moldova, în scopul

soluționării amiabile a prezentei cauze, pendinte pe rolul Curții Europene a Drepturilor Omului, au încheiat acord de reglementare amiabilă potrivit căruia, Guvernul a recunoscut că: în prezenta cauză penală, a avut loc încălcarea drepturilor garantate de art. 3 din CȚEDO; în perioada aflării lui Chirica Lilian în Penitenciarul nr. 13 și Izolatorul din incinta Departamentului Servicii Operative din mun. Chișinău, acesta a fost supus unui tratament inuman și degradant; Chirica Lilian a suferit un tratament inuman și degradant ca urmare a refuzului de a-i fi acordată asistență medicală în incinta Departamentului Servicii Operative din mun. Chișinău, în perioada 02.10.2006 – 16.11.2006 și 23.02.2010 – 02.04.2010; a avut loc violarea garanțiilor procedurale ale art. 3 al CȚEDO, ca urmare a lipsei unei investigații prompte și efective în urma alegerii sale cu privire la neacordarea asistenței medicale minime.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu dispozițiile art. 452 Cod de procedură penală, coroborate cu cele ale art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, apărătorul, după epuizarea căilor ordinare de atac este în drept de a ataca hotărârile irevocabile cu recurs în anulare, în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărîrea atacată, inclusiv cînd Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul R. Moldova despre depunerea cererii.

Însă, reieșind din prevederile alin. (2) art. 453 Cod de procedură penală, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe motivele prevăzute în prezentul articol sau este **declarat repetat**.

Așadar, normele enunțate prescriu că apărătorul este în drept să declare doar o singură dată recurs în anulare, iar recursurile ulterioare vor fi repetate, adică lipsite de orice suport legal.

Din materialele dosarului rezultă că avocatul I. Vizdoga, anterior a mai declarat recurs în anulare, care a fost examinat de Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție la 16 ianuarie 2014 (f.d. 127-153, vol.45), dispunînd inadmisibilitatea acestuia.

Totodată, Colegiul penal menționează că, încheierea unui acord de reglementare amiabilă cu Guvernul R. Moldova, prin care, ultimul a recunoscut faptul încălcării drepturilor garantate de art. 3 din CȚEDO, că în perioada aflării condamnatului în Penitenciarul nr. 13 și Izolatorul din incinta Departamentului Servicii Operative din mun. Chișinău, a fost supus unui tratament inuman și degradant, i-a fost refuzat în acordarea asistenței medicale în incinta Departamentului Servicii Operative din mun. Chișinău, precum și violarea garanțiilor procedurale ale art. 3 din CȚEDO ca urmare a lipsei unei investigații prompte și efective în urma alegerii sale cu privire la neacordarea asistenței medicale minime, nu poate duce la casarea hotărârilor contestate în speță, or, pentru încălcările admise acesta a primit o compensare bănească în sumă de 6.500 Euro, cu titlu de prejudiciu moral.

La fel, Colegiul penal enunță, că condițiile care au stat la baza încheierii acordului de reglementare amiabilă, la care face trimitere apărarea în recurs, nu constituie în sine o “... violare cauzată de erori sau deficiențe procedurale de o asemenea gravitate încît să apară un dubiu serios în privința rezultatului procedurilor naționale

contestate”, iar partea lezată, nu continue să sufere consecințe negative în urma încheierii acestui acord.

Mai mult, la pct. 5 al acordului de reglementare menționat se relevă, că reclamantul, în schimbul măsurilor de remediere și a compensației bănești acordate, își va asuma obligația să-și retragă toate pretențiile și cererile adresate Curții Europene și în fața autorităților naționale ori instanțelor de judecată, după caz, și să nu insiste asupra redeschiderii procedurilor penale, civile, contravenționale sau de altă natură, ori să-și urmărească în continuare aceste cereri izvorâte din prezenta cauză; să se abțină să inițieze alte acțiuni civile ori de altă natură menite să-i compenseze aceleași pretenții.

În astfel de circumstanțe, recursul în anulare declarat de către avocatul I. Vizdoga în numele condamnatului Chirica Lilian urmează a fi respins ca inadmisibil, deoarece este declarat repetat.

9. În conformitate cu art. art. 456, 453 alin. (2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Ion Vizdoga în numele condamnatului Chirica Lilian, împotriva sentinței Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2012, deciziilor Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 aprilie 2013 și Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 16 ianuarie 2014, în cauza penală privindu-l pe **Chirica Lilian Gheorghe**, pe motiv că este declarat repetat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 30 aprilie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev

Constantin Alerguș

Nadejda Toma